

Řehole a život

Únor 2011

Neboť sláva tohoto světa je klamná a klamně je i bohatství. Šťastní jsou však bez jakékoli pochybnosti ti, kteří usilují spíše o život ctnostný než dlouhý, a o čisté svědomí více než o dům plný peněz.

(Řehole TOM IV,12)

Domnívá-li se někdo z vás, že je v tomto světě moudrý, ať se stane bláznem, aby se stal opravdu moudrým; neboť moudrost tohoto věku je bláznovstvím před Bohem.

(1 Kor 3,18-19).

Laik, který si zvolí žít evangelium dle návrhu křesťanské dokonalosti předkládané Řeholí řádu Nejmenších, zůstává uvědoměle ve světě a snaží se žít každodennost svého působení v osobním, rodinném a sociálním okruhu.

Vědomé zapojení do života světa jej činí protagonistou svých osobních dějin, ale současně zodpovědným za sociální a tedy i kulturní dimenzi prostředí, do něhož je začleněn. Právě tady je povolán vyjádřit evangelijní přítomnost, která jako sůl země, na něm vyžaduje odvahu k tichému, každodennímu a přetvářejícímu svědectví.

Jako sůl, která dává chuť a příchut', křesťan je zván žít ve skrytosti, jež není schvalováním, aby mohl působit zevnitř a jednat s věcmi světa uspořádávaje je podle Boha (LG 31).

V logice kvasu, který dává prokvasit těstu, laikův životní styl je charakterizován rozvážností, která není netečností či nejistotou, ale vědomím, že více než počáteční petice, to, co opravdu může změnit dějiny, je svědectví toho, kdo žije Evangelium v normálnosti svých každodenních závazků, namáháním se v nich bez ukazování se, ve snaze dát chuť a tudíž smysl své životní zkušenosti.

Domnívá-li se někdo z vás, že je v tomto světě moudrý, ať se stane bláznem, aby se stal opravdu moudrým; neboť moudrost tohoto věku je bláznovstvím před Bohem.

(1 Kor 3,18-19).

V biblické symbolice je sůl také symbolem moudrosti, protože dává chuť, příchut'.

Ale odkud čerpat chuť života pro zanechání znamení duchaplné a tedy smysluplné existence? Jak se vyvarovat toho, že by naše sůl ztratila svou chuť a proto již k ničemu nebyla, než aby se vyhodila ven a lidé po ní šlapali? (srov. Mt 5,13)

Jedná se tedy o to uchýlit se ke zdroji pravé moudrosti, která ne vždycky, naopak, téměř nikdy, se neshoduje s lidským věděním. Jedná se o to, prosit Pána o velký dar moudrosti. Dar, který musí být žádán v modlitbě a v pokoře srdce jako největší a nejvíce žádoucí ze všech darů.

V porovnání s ním se všechna dobra, všechny zájmy vytrácí, protože *je-li v životě vytouženým pokladem bohatství, v čem spočívá větší bohatství než v moudrosti, která všechno působí?* (Mdr 8,5).

Tomu, kdo hledá s upřímným srdcem Boží moudrost, ona se nechává nalézt. Je to ona sama, kdo zve. *Pojďte, jezte můj chléb a pijte víno, které jsem smísila, nechte prostoduchosti a budete živi, kráčejte cestou rozumnosti!* (Př 9,5-6).

Jestliže je tedy moudrost *odleskem věčného světla* (Mdr 7,26), pro člověka, který ji hledá s upřímným srdcem nezbyvá, než mít upřený pohled na pravé Světlo, to, které osvětluje každého člověka (srov. Gv 1,9).

Domnívá-li se někdo z vás, že je v tomto světě moudrý, ať se stane bláznem, aby se stal opravdu moudrým; neboť moudrost tohoto věku je bláznovstvím před Bohem.
(1 Kor 3,18-19).

Řehole pro Nejmenší laiky nabízí na svém začátku základní klíč k zaměření života ke Světlu, které nezachází, ke zdroji věčného štěstí: Upevňujte neustále vaše srdce v Bohu (Řehole TOM I,1) a tj. neodlučujte se nikdy od Boha, žijte v neustálém spojení s Ním, dovolte, ať se váš život nechá proniknout Jeho Moudrostí.

V této perspektivě neustálé konverze, tj. neustálého obracení srdce a života, se nachází kajicnická dynamika hluboké proměny srdce, které se postupně odpoutává ode všech dober, ode všech bohatství a ode všech zájmů, proto, aby odhalila a potvrdila absolutní svrchovanost Boha.

Lidské srdce, které hledá Boha, tedy odhalí nezbytnost nerozlučného svazku společenství, a slyší mocně pozvání Krista Pána: *Zůstaňte ve mně, a já ve vás. Jako ratolest nemůže nést ovoce sama od sebe, nezůstane-li při kmeni, tak ani vy, nezůstanete-li ve mně* (J 15,4).

Naopak člověk, který věří sám v sebe, člověk, který vkládá svou důvěru do pomíjivých logičností dober světa určených k zániku, odhalí brzy svůj krach.

Domnívá-li se někdo z vás, že je v tomto světě moudrý, ať se stane bláznem, aby se stal opravdu moudrým; neboť moudrost tohoto věku je bláznovstvím před Bohem.
(1 Kor 3,18-19).

Neustálá konverze, ke které je Nejmenší povoláný, spočívá v postupném úsilí zhodnotit v jejich správné a relativní hodnotě všechny zkušenosti světa, které mohou pouze poskytnout obraz štěstí.

Ve skutečnosti je všechno klamné, tj. všechno je omezené, konečné. *Klamavá je líbeznost, pomíjivá krása; žena, jež se bojí Hospodina, dojde chvály*: tak praví kniha Přísloví (Př 31,30).

Bázeň Boží znamená střežit svůj vztah s Ním, znamená střežit vlastní srdce v neustálé pozornosti vůči Bohu.

V tomto smyslu je každý Nejmenší povolán věnovat pozornost životu spíše ctnostnému než dlouhému a čistému svědomí spíše než bohatství.

Ohledně toho P. Giry poznamenává: *Veškeré učení tohoto článku je znamenité: opravdu, jestliže na jedné straně vyžaduje velký odstup od pozemských věcí, z druhé nabízí silné motivace k práci v tomto směru, a nezměrnou odměnu pro ty, kteří po pohrnutí světem se nestarali o nic jiného, než jen jak by se zalíbili Bohu.*

Nejde jen o nějaký závazek, třebaže úsilí a odříkání jsou nezbytnými k relativizování všeho a opětovnému dosvědčování prvenství Boha každý den a za každé okolnosti, ale jedná se o to nechat se proniknout Bohem, protože jen když Bůh pronikne do duše, proměňuje ji a činí si v ní svůj příbytek

Nebude pak těžké přebývat ve světě se srdcem zakotveným v Bohu, protože to bude sám Pán, který skrze nás bude pokračovat ve stavění svého stanu uprostřed lidí.

MODLEME SE

Bože našich otců, milosrdný Hospodine,
ty jsi učinil všechno svým slovem
a ve své moudrosti jsi vytvořil člověka,
aby vládl nad tvory, kterým jsi dal vzniknout,

a aby spravoval svět v svatosti a spravedlnosti
a konal soud s upřímnou duší,
daruj mi moudrost, která sídlí u tvého trůnu,
a nevyklučuj mne z počtu těch, kdo ti slouží.

Vždyť jsem tvůj služebník a syn tvé služebnice,
člověk křehký a krátkého věku,
který jen málo chápe právo a zákony.

I kdyby byl někdo dokonalý mezi lidskými syny,
bez moudrosti od tebe nebude znamenat nic.

S tebou je moudrost, která zná tvoje díla
a byla při tom, když jsi tvořil svět.
Ona ví, co se líbí tvým očím
a co je správné podle tvých přikázání.

Sešli ji ze svatých nebes,
od trůnu své slávy ji pošli,
aby byla se mnou a pracovala,
abych poznal, v čem máš zalíbení.

Ona ví všechno a rozumí všemu,
rozvážně mne povede v mém konání
a zachová mne ve své slávě.

(Mdr 9,1-11)